

Olevikus 1884 avaldatud sõnum Ukrainast Podooliast. Väljarändajad Tori khk Sindi vallast: Andres Busch ja tema perekond. Perekond Buschi teekond Eestist Ukrainasse, eesmärgiga jõuda Kaukaasiasse Suhhumi piirkonda. Digi-teeris Andres Aule, kirjaviis muutmata.

Olevik (nr. 30), 24. juuli 1884, lk. 1

Tartust. Väljarändajad. Nemirowist Podolia kubermangust kirjutatakse R. D Z-gile 10. Juulil järgmine kiri:

Sadandest uulitsapoistest naermise ja pilkamisega vastu võetud, sammus minewal pühapäewal üks Eesti väljarändaja perekond sinse õpetaja maja poole, kus ta öömaja, ülespidamist ja rahaabi sai. Waesed maaotsijad ütlesiwad endid Liiwimaalt Pärnu lähedalt Sindi wallast olewat, kust nad seitsme nädala eest välja tulnud. Riist Kownosse Wolhinia maakonda olla nad raudteega ja säält jala siia rännanud. Nemad oliwad neli nädalat sellwiisil käinud, maantee ääres maganud ja kaks päewa kibedat nälga kannatanud aga ka möödaminejatelt natuke raha ja leiba saanud. Nende nõuu olla Kaukasia maale Suhum Kaleesse minna, aga tahtwat ka juba Lõuna-Wenemaale ehk Krimmi peatama jääda, kui kohta saawad. Äraarwamata kergemeelega on need väljarändajad oma teekäiki tundmata kiidetud maale ette wõtnud, sest seda tunnistab juba see, et perekonna isa Andres Bush oma naese Mari, kuue lapsega 1—11 aastat wanad, ja naese 70. aastase wana emaga, kes aastast sülelast kandma tulnud, ainult wiiekümneseltsme rublaga Kaukasusse tahab minna! Ilma et üht sõnakestki Wenekeelt mõistaksiwad, rändawad kõige waesemad wõõrale maale, on nälga kannatanud ja naeru ja pilkamisi eest leidnud, ja sagedaste ei ole neile ka mitte raha eest toitu müüdnud. Kui nad siin päewa otsa endid oliwad kosutanud ja järele kuulamise läbi teadusi saanud, mis nende südameid kergitas, siis rändasiwad nad jälle edasi ja tahtsiwad siit 35 wersta eemal olewa Kahni mõisa minna, mille kuus tessatini suures wiljapuu aias üks Eestlane aednikuks on. Siin lootwad nad tööd saada ja 20 rbl. raha teenida, millega nad juba Odessasse arwawad jõudwat. Siin peawad nad suure waewaga, puudust ja häda kannatades, raha teenima, mis kodumaal tõeste mitte nii raske ei oleks olnud. Et siinsed ilmad ja kõhn toit imelist wiisi nende terwist ei olnud rikkunud, siis ei tahtnud nad lõunamaa kardetawast kliimast, marjade söömisest ja seiswa wee joomisest midagi kuulda, mis tihti külmatõbe toowad. Nimetamise wärt on weel see, et rändaja perekond, ilma wana emata, minewal sügisel ennast Wene usku lasknud ristida.